

Теми практичних занять з курсу
«Соціально-педагогічний супровід сім'ї,
що виховує дитину з інвалідністю»

Розділ 1. Теоретичні засади соціально-педагогічного супроводу сім'ї, що виховує дитину з інвалідністю

Практичне заняття 1. Пропонуємо вам написати невелике ессе (5-7 абзаців) на одну із запропонованих тем на ваш вибір (письмово):

1. Мій попередній досвід, пов'язаний із спілкуванням з дитиною з інвалідністю та/або її сім'єю (власний та/або професійний досвід, як фахівця).
2. Дискримінація дитини з інвалідністю у школі, на вулиці, у суспільстві. Як проявляються ці явища, наскільки часто зустрічаються.
3. Фактори, що призводять до інвалідності з дитинства. Ставлення
4. Роль батьків дитини з інвалідністю у її соціалізації в суспільстві.
5. Українська інклюзія дітей з інвалідністю: реалії та проблеми. Внесок батьків, вчителів, суспільства, держави у створенні рівних умов для дітей з інвалідністю та інших дітей.
6. Роль інклюзивного ресурсного центру в організації та реалізації соціально-педагогічного супроводу сім'ї, що виховує дитину з інвалідністю.
7. Довільна тема.

Вимоги до написання:

Есе - це самостійна письмова робота на тему, запроповану викладачем (тема може бути запропонована також студентом, але обов'язково повинна бути погоджена з викладачем).

Мета есе полягає в розвитку навичок самостійного творчого мислення й письмового послідовного викладу власних думок. Писати есе надзвичайно корисно, оскільки це дозволяє авторові навчитися чітко й грамотно формулювати думки, структурувати інформацію, використовувати основні категорії аналізу, виділяти причинно-наслідкові зв'язки, ілюструвати поняття відповідними прикладами, аргументувати свої висновки; володіти науковим стилем мовлення.

Есе повинне містити: чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми з використанням концепцій і аналітичного інструментарію, розглянутого в рамках дисципліни, висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми.

Залежно від специфіки дисципліни, форми есе можуть значно диференціюватися. У деяких випадках це може бути аналіз наявних статистичних даних з досліджуваної проблеми, аналіз матеріалів із засобів масової інформації й використання досліджуваних моделей, докладний розбір запропонованого завдання з розгорнутими думками, підбір і детальний аналіз прикладів, що ілюструють проблему тощо.

Тема 2. Сутність та зміст функціонування сімей, що виховують дітей з інвалідністю. Соціально-педагогічний супровід такої сім'ї.

1. Соціальні проблеми батьків дитини з інвалідністю. Завдання: аналіз відеороликів у ЗМІ щодо проблем сімей, що виховують дітей з інвалідністю (обсяг відео до 5-7 хв.).
2. Сутність та зміст соціального супроводу сім'ї, що виховує дитину з інвалідністю (доповідь).
3. Оцінка потреб дитини з інвалідністю та її сім'ї (аналіз методики).
4. Міждисциплінарна модель соціально-педагогічної підтримки сімей, що виховують дитину з інвалідністю. Завдання: аналіз відеороликів у ЗМІ.

Алгоритм аналізу відеороликів:

1. чому присвячений матеріал/сюжет?
2. які основні висновки роблять автори за підсумками свого матеріалу/сюжету?
3. як цей матеріал/сюжет зможе допомогти нам, як фахівцям, у вирішенні проблем підтримки сімей з дітьми з інвалідністю.

Тема 3. Нормативно-правова база щодо соціальної підтримки сім'ї, що виховує дитину з інвалідністю. Зарубіжний досвід роботи з сім'ями, що виховують дитину з інвалідністю.

1. Аналіз міжнародних документів щодо реалізації прав дітей та дорослих з інвалідністю.
2. Державні нормативно-правові документи про права та гарантії дітей, дорослих з інвалідністю.
3. Дослідження теми соціально-педагогічного супроводу сімей, що виховують дітей з інвалідністю у різних країнах (1 країна на вибір): США, Швеція, Німеччина, Ізраїль, Норвегія, Туреччина, Канада, Фінляндія, Бразилія, Італія, Франція, Угорщина.
4. Інклюзивне навчання дітей з інвалідністю як соціально-педагогічна проблема суспільства: законодавче регулювання, сутність, зміст навчання, проблеми та ставлення суспільства. Роль батьків дітей з інвалідністю у реалізації права на навчання їхніх дітей. Навести приклад ситуацій та зробити аналіз цих ситуацій.

Вирішення конкретних ситуацій:

1. Знайомство з ситуацією, її особливостями.
2. Виділення основної проблеми (проблем), факторів та осіб, які можуть допомогти.
3. Пропозиція питань для мозкового штурму.
4. Аналіз наслідків прийняття того чи іншого рішення.
5. Вирішення кейса – представлення одного чи кількох варіантів (послідовності дій), вказання на можливе виникнення проблем, механізм їх попередження та вирішення.

Приклади ситуацій:

1. Багатодітна сім'я (5 дітей). У третьої дитини (8 років) порушення психофізичного розвитку – затримка психічного розвитку, СДВГ та порок серця. Сім'я повна, проживає у двох кімнатах гуртожитку, мати не працює (має середню медичну освіту), батько працює позмінно (має вищу технічну освіту). На які пільги має право сім'я? Хто і в якому порядку має/може надавати соціально-педагогічні послуги сім'ї?

2. Дитина з синдромом Дауна 2,5 роки. Виховує мати (вища освіта, фармацевт, в декретній відпустці), проживають самі у двокімнатній квартирі. На які пільги має право сім'я? Як здійснити оцінку потреб дитини? Хто і в якому порядку має/може надавати соціально-педагогічні послуги сім'ї?

3. Хлопець (10 років) з ДЦП (парез верхніх та нижніх кінцівок, глибокі артикуляційні порушення; когнітивні функції збережені, проте є певні вторинні порушення через відсутність довільної рухової активності) переїхали з сім'єю з сільської місцевості до обласного центру. Склад сім'ї: батько (майстер на заводі); мати (середня професійна освіта, не працює); брат (8 років, школяр). На які пільги має право сім'я? Як здійснити оцінку потреб дитини? Хто і в якому порядку має/може надавати соціально-педагогічні послуги сім'ї?